

Сърниада

Ловецът все още не беше стрелял по сърна. Когато се откри тази възможност, се поколеба: животните му бяха твърде мили. Представи си нежния им бяг, внезапно извърнатата глава с влажен питащ поглед: „Защо?“ и когато тръгна за излета със своя подчинен, всъщност затананика на намерението си да наблюдава.

Но вятърът, примесен с поривите на слънцето, го върна към лова. Как така няма да стреля? Що за сантименталност. Пътят му „догоре“ беше несантиментален, защото сега мисли като от трон. И почитта към личността му все повече не го ласкае. Трябва му друга, безпричинна, нежна, тиха обич, а тя се криеше единствено в лова.

Подгонени, жълтите листа се пукаха на земята като балони, а парцаливи облаци облизваха планинските била. Ловците около високопоставения опипваха с поглед ловното му бижу – супер магнум, дванадесети калибър, осем хиляди и сто долара. Ръкуват се, представят се, смеят се. Досмеша го: отново усети предателската тръпка да наблюдава, но вече ей така, от прищявка и не с предишното убеждение.

Преди да потеглят за пусиите, ловецът сподели опасенията си със своя шофьор. Той му беше и нещо като инструктор по стрелба, затова отсече: какви ги говори шефът, една сърна да шета в района, ще му я насочат и ще я убие той. „Браво, така те искам“, прегърна го ловецът и закрачиха заедно към пусиите.

По стръмната пътека вятърът биеше откъм гърба и почти не усетиха умора, когато навлязоха във вековната гора. Но когато слънчевите лъчи позлатиха клонците и той, в бойния строй на ловците, облечен като тях, с нищо отличаващ се, крачеше все по-нагоре, потеше се, си зададе въпроса: „Защо катеря тия чукари? Заради една сърна?“

Падна му се пусия с поглед към дерето. Отгоре огледа околността с изплезен език. Долу синееше долината с нишките на пътищата. Синята боя на небосвода усилваше тоналността на изгледа. В ушите му влетя със звънък ромон планинска река. Зелените свещи на боровете припламваха с ароматен пожар от ухания и мечти. Така се беше вгльбил, че с усилие се заслуша в наставленията на зевзека: тук сърните излизали тихо, като ахейците от утробата на коня. Ловецът отговори на намека с думите на любим уестърн герой: „Смисълът на битката е да я приключиш победоносно!“ И зачака с насочена към поляната пушка.

В подножието на хребета се разнесе кучешки лай. Виковете на гоначите отекваха като изстрели, но сърна нямаше. Чакай, ако си нямаш работа, ухили се ловецът и се облегна на дървото. Изтръпна, когато куче пресече пусията, без да го погледне. И то е увлечено от лова, помисли си ловецът, освободи предпазителя и мислено повтори уроците на шофьора: в шията и □ се мери, там е ахилесовата и □ пета.

Отнякъде долетя глух изстрел, нещо като пукот на съчка. Приключил ли беше ловът? Въпросът чукаше в главата му с цялата строгост, любопитство и съмнение. Не е честно всичко да свърши с един изстрел. Много е точно, пресметнато, не прилича на лов. А нали излетът е не само преследване на дивеча, а и умение да избегнеш капризите на съдбата, желание за победа.

Допреди час хранеше добри чувства към сърната, но близкият лай на кучето, изстрелът и тишината, му върнаха съмненията. Как можа да му хрумне такава глупост - да не стреля. Защо друг да грабне победата, а не той, мъчеше се да надвие колебанието ловецът.

Мисълта да не би да е пропуснал сърната в миговете, когато се двоумеше, още повече му изостри погледа. „Не може да е минала, внимателно наблюдавах!“ Но колкото и да се навиваше, че няма как да я е пропуснал, съмнението го глождеше неумолимо. Почувства се като постови, подсказал паролата и врагът безпрепятствено е преминал. В този миг нещо прошумоля в храстите.

Въздухът така се беше нагрял, че капки пот замъгляваха погледа му. Заозърта се – концертът на безброй мушици пръскаше свобода в простора. Като подгонени от подивели ветрове сойки направиха пирует и се сборичкаха в близкия клонак. Ловецът проследи летежа им. Любопитството му се изостри. Дали зад боровете не го гледаше сърната? Отдели се от стъблото и направи няколко крачки напред. С вой се разлетяха врабчетата, една шишарка цопна зад него и го стресна. Защо, защо не се покаже сърничката, вече съжаляваше ловецът за пропуснатите мигове в съзерцание на природните красоти.

Рояк мушици отново бръмнаха около лицето му, сякаш да го направят още по-уязвим. Точно сега ли няма да го оставят на мира, когато е хаотичен, без твърдо решение, с неясна мисъл и с неосъзнати стремежи. Кой казва подобно нещо? Дойде ли сърната, ще я стреля. Какво тук значи някаква си милост. Завладя го желанието по-скоро да се покаже и в този миг я видя.

Беше сама. Погледна го като с изписана на бял лист фраза: „Аз съм тук!“ Очите го пронизаха като стрела. Пръстите му се изпотиха и единствено усещаше треперенето им, но инстинктивно повдигна оръжието. В мига, когато натискаше спусъка, спря. Сърната припна и бялна задница между дърветата. Ловецът я проследи с луди очи. Не можеше да проумее защо не ѝ стреля. Чиста случайност, мъчеше се да оправдае неуспеха. Разсмя се – първоначално в себе си, после гръмогласно. А само един точен изстрел можеше да оправи настроението му. Ромолящото поточе на мисълта повтаряше срещата със сърната с всичките ѝ подробности и някъде в дъното на душата му, в утайката на съчувствието, ловецът проумя истината. Не, сърната не му беше избягала, той я беше пропуснал. Докато катереше постлания с листа хребет към другата пусия, умуваше защо ѝ даде този шанс. После пак се замисли: дали изстрелът в шията щеше да му даде верния отговор.

Падна му се полегат склон в сърцето на високи дървета. Мястото беше усойно и хладината го прониза. Избра си добър изглед и се вслуша да улови всеки звук, всяка стъпка по сухите клонки. И от голямото съсредоточаване придряма. Сърната прибяга в просъницата и го загледа с безсловесни очи. Стой и не мърдай, закани ѝ се ловецът, но го стресна прашене и опули очи като ужилен. Насочи пушката към храстите. Заек. Подскачаше бавно, безгрижно, поспря се и пак заподскача. Какво чакаш, стреляй, каза си, но точно тогава му мина мисълта: „Тръгнеш ли за сърна, излиза ти заек“ и това го разколеба. Свали бавно пушката. Заекът изчезна от погледа му. „Човече, човече, защо не го закова?“ Кисела усмивка подкваси лицето му. Със сърната се гледаха очи в очи, а заекът премина като на парад. Ако разкажеше това на шофьора, онзи едва ли щеше да скрие смеха си.

Ловците се събраха на поляната за разбор. Една сърна отпрашила към... госта. Ловецът така и не разбра към кого от двамата гости е отпрашила сърната и забърбори, че имаш ли голямо желание, нямаш късмет. И си замълча как е изгледал късмета с буквен поглед. И как сърната е преминала през иглените уши на неговата милост. И остави ловците да умуват защо са поднесли сърната на тепсия, а гостът не е дръпнал спусъка. В главата му бучаха евентуалните въпроси, но ехото от онзи изстрел - неразгадан, тайнствен, несподелен, го върна към действителността. Подозрението, че са ударили сърната, го извади от равновесие. „Мотаят ме. Но ако са я гръмнали, те просто ми я пазят”, утешаваше се ловецът и нетърпението, колкото се може по-бързо да я получи, още повече го настърви.

Появи му се желанието отново да я види. Тази, с буквения поглед. Е, няма да издребнява, защо не и някоя друга. А другата непременно ще я гръмне – просто и ясно. Постепенно нетърпението преля в досада, досадата се оттече в отстъпление и вътрешно усети, че и на другата няма да стреля. Засмука борова игличка, философски настроен, не примирен, а някъде над тайнствените пусии и смълчаните погледи на уж загрижените ловци, над този омайващ планински пейзаж, над всичките невинни животни в гората и напук на цялото това изяждащо го чувство, което едва не му скъса нервите и ги връзваше в моряшки възел на несбъднати мечти, изрече на висок глас: „Абе, защо съм тук?”

Някои от ловците се обърнаха и нищо не разбраха. Минаваха покрай шипковият храст небрежно и спокойно с умерени крачки, досадно, вяло, влачеха ботуши по перхидролната трева. Ловецът също подмина храста и някак инстинктивно загледа двете крачета, които се подаваха оттам. Паднало, полегнало или придрямало животно? Спря се, взря се в крачетата и сякаш вулкан от чувства заседна на гърлото му. Запристъпва от крак на крак, клекна, внимателно разгърна бодливите клони. Сърна. Не мърда. Сподавен вик изтече от устата му, когато проследи едва забележимата дупка в шията:

- Боже, та това е моята сърна... Аз ѝ стрелях!

Ловците го наобиколиха и я опипаха. Беше още топла. Превила грациозно тяло, а единствено окото вика: Защо?

- Не я взе? - с учудване споделяха ловците.

- Остави го. Обича пълната победа!